

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPITI

ETI

ETIKA

Ispitna knjižica 2

ETI IK-2 D-S045

ETI.45.HR.R.K2.12

45218

12

Etika

Prazna Stranica

ETI IK-2 D-S045

99

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne pišite esej dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **120** minuta bez stanke.

U ovome dijelu ispita napišite esej slijedeći priložene upute i smjernice za pisanje eseja.

Esej treba imati od **500** do **600** riječi.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Esej obvezatno napišite na list za čistopis.

Pišite čitko. Esej će se bodovati s nula (0) bodova ako je nečitko napisan.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 4 prazne.

Etika

Esej

Zadatak esejskoga tipa

Pozorno pročitajte navedeni tekst. Prema ponuđenim smjernicama napišite esej s jasnom strukturom: uvodnim dijelom (postavljanjem teze ili hipoteze), središnjim dijelom (analizom i argumentacijom) i zaključkom (sintezom).

Tema eseja: **Je li pravednost vrlina po sebi?**

Govore oci i opominju sinove kao i svi oni, koji se za nekoga staraju, da treba biti pravedan, ne hvaleći pri tom upravo pravednost, nego njezin dobar glas, da bi onome, koji je bio na glasu kao pravedan, radi toga glasa pripale časti, ženidbe i sve, što je netom spomenuo Glaukon, da ima nepravednik radi dobrog glasa. Ali oni mnogo više govore o posljedicama dobrog glasa. Jer onom, koji ima dobar glas, obećavaju blagoslov bogova i spominju obilna dobra, koja bogovi daju pobožnima (...)

Osim toga razmotri, Sokrate, i drugi sud o pravednosti i nepravednosti, kako govore obični ljudi i pjesnici. Jer svi u jedan glas govore, da je trijeznost i pravednost lijepa, ali teška i mučna, a da je razuzdanost i nepravednost ugodna i laka, a samo je radi glasa i zakona sramotna. Većinom kažu, da je nepravednost korisnija od pravednosti, i opake bogataše i druge mogućnike lako i rado nazivaju javno i pojedince sretnima i časte ih, a one, koji su slabi i siromašni, njih ne časte i preziru ih, premda priznaju da su bolji od onih drugih. (...)

Tà za nagrade, što se spominju, kažu, da mi ništa ne koriste ako budem pravedan, a ne budem bio ujedno i na glasu kao takav, nego mi to donosi očevidnu muku i štetu; a za nepravednika kažu, da će imati bogovski život, samo ako sebi zna pribaviti glas pravednosti. Kad već dakle pričin, kako kažu mudraci, i „istinu nadvlađuje i srećom gospodari”, treba se uopće za njime okrenuti; pred svoja vrata i oko sebe treba nacrtati utvaru kreposti, ali premudroga Arhiloha liju lukavu i šarenu treba za sobom vući. (...)

Po svemu dakle, što je rečeno, Sokrate, kako je moguće, da bi još tkogod htio cijeniti pravednost? Kako se ne bi onaj, koji je moćan duhom, imovinom, tijelom ili rodom, smijao slušajući da je hvale? Zaista, ako tko može naš prikaz lažnim pokazati, te ako je dovoljno spoznao, da je najbolja pravednost, jamačno puno oprاشta i ne srdi se na nepravednike, jer zna, da nijedan čovjek nije svojevoljno pravedan, nego da nepravdu poradi kukavičluka, starosti ili koje druge slabosti kudi, kad je ne može činiti, osim ako tko poradi svoje osjećajne prirode osuđuje nepravdu ili se od nje uzdržava poradi znanja. A očito je da je tako! Jer koji takav čovjek prvi dođe do moći, prvi čini nepravdu, koliko može.

Adimant u: Platon, Država

ETI IK-2 D-S045

01

Etika

Esej

Smjernice za pisanje

U eseju odredite pojmove: „pravednost”, „nepravednost”, „dobar glas”, „korist” i „moc”.

1. Objasnite što Adimant tvrdi da se o pravednosti i nepravednosti vjeruje i na čemu ljudi temelje ta vjerovanja.
2. Objasnite kako bi se moralna pouka u Adimantovu opisu okarakterizirala kao moralni (etički) egoizam.
3. Raspravite je li pravednost vrlina po sebi ili je vrijedna samo po tome što raznosi dobar glas o nama na temelju kojega možemo imati koristi.

Argumentaciju u eseju potkrijepite primjerima:

1. nečijega prikrivanja vlastite nepravde zbog dobrog glasa ili nečijega stvaranja lažne slike kao pravednoga u javnosti
2. čovjeka koji nije svojevoljno pravedan.

Etika

List za čistopis

ETI IK-2 D-S045

03

Etika

List za čistopis

ETI IK-2 D-S045

03

Etika

List za čistopis

ETI IK-2 D-S045

03

Etika

List za čistopis

ETI IK-2 D-S045

03

Etika

Prazna Stranica

ETI IK-2 D-S045

99

Etika

Prazna Stranica

ETI IK-2 D-S045

99

Etika

Prazna Stranica

ETI IK-2 D-S045

99